ODM EDUCATIONAL GROUP
Changing your Tomorrow

संस्कृतम्

CHANGING YOUR TOMORROW

तृतीय: पाठ:

गोदोहनम्

ODM EDUCATIONAL GROUP
Changing your Tomorrow

एतत् नाट्यांशं कृष्णचन्द्रत्रिपाठिमहोदयैः रचितात् 'चतुर्व्यूहम्' इति पुस्तकात् संक्षिप्य सम्पाद्य च उद्धृतम्। अस्मिन् नाटके एतादृशस्य जनस्य कथानकम् अस्ति यः धनवान् सुखाकाखी च भवितुम् इच्छुकः मासपर्यन्तं दुग्धदोहनादेव विरमति, येन मासान्ते धेनोः शरीरे सञ्चितं पर्याप्तं दुग्धम् एकवारमेव विक्रीय सम्पत्तिमर्जयितुं समर्थः भवेत्। परं मासान्ते यदा सः दुग्धदोहनाय प्रयतते तदा सः दुग्धबिन्दुम् अपि न प्राप्नोति। दुग्धप्राप्तिस्थाने सः धेनोः प्रहारैः रक्तरञ्जितः भवति, अवगच्छति च यत् दैनन्दिनं कार्यं यदि मासपर्यन्तं संगृह्य क्रियते तदा लाभस्य स्थाने हानिरेव भवति।

(प्रथमं दृश्यम्)

(मल्लिका मोदकानि रचयन्ती मन्दस्वरेण शिवस्तुतिं करोति)

(ततः प्रविशति मोदकगन्धम् अनुभवन् प्रसन्नमना चन्दनः।)

चन्दनः – अहा! सुगन्धस्तु मनोहरः (विलोक्य) अये मोदकानि रच्यन्ते? (प्रसन्नः भूत्वा) आस्वादयामि तावत्। (मोदकं गृहीतुमिच्छति)

मल्लिका – (सक्रोधम्) विरम। विरम। मा स्पृश! एतानि मोदकानि।

चन्दनः – किमर्थं क्रुध्यसि! तव हस्तनिर्मितानि मोदकानि दृष्ट्वा अहं जिह्वालोलुपतां नियन्त्रयितुम् अक्षमः अस्मि, किं न जानासि त्वमिदम्?

मल्लिका – सम्यग् जानामि नाथ! परम् एतानि मोदकानि पूजानिमित्तानि सन्ति।

चन्दनः – तर्हि, शीघ्रमेव पूजनं सम्पादय। प्रसादं च देहि।

मल्लिका – भो! अत्र पूजनं न भविष्यति। अहं स्वसखिभिः सह श्वः प्रातः काशीविश्वनाथमन्दिरं प्रति गमिष्यामि, तत्र गङ्गास्नानं धर्मयात्राञ्च वयं करिष्यामः।

चन्दनः – सखिभिः सह! न मया सह! (विषादं नाटयति)

मल्लिका – आम्। चम्पा, गौरी, माया, मोहिनी, कपिलाद्याः सर्वाः गच्छन्ति। अतः, मया सह तवागमनस्य औचित्यं नास्ति। वयं सप्ताहान्ते प्रत्यागमिष्यामः। तावत्, गृह व्यवस्थां, धेनोः दुग्धदोहनव्यवस्थाञ्च परिपालय।

ODM EDUCATIONAL GROUP
Changing your Tomorrow

ODM
EDUCATIONAL GROUP
Changing your Tomorrow

अतिरिक्तप्रश्ना:

१ . कस्य गृहे त्रिशतसेटकमितं दुग्धं अपेक्षाते ?

२ . ग्रामाधिकारि दुग्धप्राप्त्यर्थं कस्य गृहम् आगतवान् ?

३ . अनन्तरं चन्दनन्किं कृतवान् ?

४ . सप्ताहान्ते का गृहं प्रत्यागच्छति ?

५ . चन्दन: कतिदिन पर्यन्तं दुग्धदोहनम् न कृतम् ?

६ . चन्दन: उमाया: किं भविष्यति ?

ODM EDUCATIONAL GROUP
Changing your Tomorrow

प्रकृतिप्रत्ययं विभज्य लिखत –

अनुज्ञात:, उपगम्य, त्यक्त:, समुत्पत्य।

सन्धिविच्छेदं :-

१. शिवास्ते = ... + ... ।

२. मन: हर: = ... + ... ।

३. सप्ताहान्ते = ... + ... ।

४. नेच्छामि = ... + ... ।

५. अत्युत्तम: = ... + ... ।

ODM EDUCATIONAL GROUP
Changing your Tomorrow

गृहकार्यम् —

गोसेवा उपरि एका कथा लिखत ।

ODM EDUCATIONAL GROUP
Changing your Tomorrow

धन्यवाद:

ओ.डि.एम्. एजुकेशनल् ग्रुप्

ODM
EDUCATIONAL GROUP
Changing your Tomorrow